

Athör ë yic — Lönj thiökiic de pial në Thukulic

Yeenjö ye Lönj thiökiic de pial në Thukulic looi?

Koc kök, cõtmen de madiir ku Mäktäm de Göt ku Dupiööc, kek aye keek cöl 'koc ci keek lony'. Aye nanj riel bikkë Lööjkuöön ba keek ya kuany cök të cïn lo në thukulic ka të jjeem yin ya looi.

Yeen Lönj tekdët abï yin ya pën lo në thukulic ka panhiim ke thukul ka yän kök kedhie yenneke loilooi ke thukul looi thïn yiic. Yeen Lönj tekdët alëu bi yin ya pëen ago rot cië ye muk në tëndët peei tennë koc kök, në theer kök yiic, në thukulic ka yän kök peei yennë loilooi ke thukul looi thïn yiic. Yeen Lönj kënnë alëu bi wël thiekiic ya mat thïn cõtmen de theer, ka yän, cenëke Lönj kënnë bi ya kuany cök thïn yiic.

Yin ci gäm ye lönj kënnë ago dupiööc, mïth ke thukul, ku jol ya koc juëc kök peei ya tö ëke piol gup në thukulic. Wël juëc kök ye jam në kë de Lönj Wut Thiökiic de pial në Thukulic aalëu bi keek ya yök [ëtëën](#). Yin lëu ba ya daai në bidiyo [ëtëën](#) ago yin ya kuony ago tën yennë Lönj Wut Thiökiic de pial në Thukulic cæeth thïn ya deetic?

Bi ye lönj kënnë ya tö në kaam yindï yic?

Yeen Lönj kënnë eyadëñ abï yin ya lëk në theer bennëke ye löönj käkë ya tö. Theer juëc bennëke ye lönj kënnë cök tö abï ya pëi kaa 12.

Lëu ba ya lëk thukul wudë lon cän ye Lönj cïkkë lueel kënnë ræec?

Të ñootë raan ke kën Lönj guo tääu, ke kaa bi yin kon ya cök ñic këdeen cïkkë tak në kë de Lönj yic ku jol ya wëtten ëcök keek cök tak tëëu de Lönj. Yin lëu ba awarak ya tuöc në tharduöön ca locic ago guiir apieth ëke ci yin cök tö wuya, ku jol ya tën lëu ben yin ya tiaam thïn ka menhdu ka këriëëc ëbën koor, ago keek cök tak kã bikkë keek ya looi në Lönj yic. Cõtmen de, alëu ba ya koor ba lëk thukul lon tönnë menhdu ke ye aduëny ago ya ñoot ke guirë ajuier de kuony ben ya ben ya lo në thukulic.

Yin bi ya nanj nin kaa 7 ago ye athör kënnë ya tuöc raan tö kënnë menhdu ku bikkë guiir lon ci keek tëëu de lönj tääu. Yin lëu ba ya thiëc në theer juëc bin ke te athör kënnë ya tuöc, të koor yin en.

Athör bi göör alëu bi ya tuöc në imelic ka bi ya tuöc raan lögok ye ajuier kënnë juiir. Anonj athöör de nyuuth bin athöördu ya thöñj kënnë yen ba yök në webthait de Mäktäm de Göt ku Piöoc [ëtëën](#).

Naa ca jai ago athördun göt ku ba tuöc, ke yin lëu ba thiëc ago yin guiëer wët në röl eyadëñ. Yin lëu ba raan dët peei eyadëñ ya thiëc ago ye athör kënnë ya tuöc në nyindu yic, ci men de raan ye yin kuony në duënydu yic ka agamlönj de wëër ë thok.

Naa naŋ menhdun tō nē thukulic, yeenjō bī rot ya luŋi keek nē yemēen bī ɣen kee Lōŋ Latueŋ kuany cōk?

Thukulduŋn aci tak arēetic nē adōt nē kuēr bennē kee Lōŋ kākē menhdun ya gām badhēel ku jol ya tēnduŋŋn yin nyin tiit nē keek. Yeen Lōŋ cī tāau kēnnē aci yin bī ya pēen ago nyin ciē ye tiit nē keek ka metduŋŋn ē rot nē piōōdenic.

Thukulduŋn abī yin dōc ya gām 'Lōŋ ke Jam ke Yōk de Kuōōny' nē ye thar thiin bennē yin ya gām Lōŋ kākē yic. Kēnnē abī juiir nē:

- tē cīt tē lēu bennē yī lēk thukulde menhdun
- kuēr lēu bennē menhdun ya ŋoot kē lo tueŋ nē thukulic ku bī ya luui nē loilooi ke thukulic apieth.
- kā bikkē keek ya looi agonēke menhdun ya kuony ku bennēke nyin ya tiit nē yen.

Yeenjō bī rot ya looi tē kēn ɣen Lōŋ kuany cōk?

Naa kēnnē kee Lōŋ kuany cōk cī tēn cennē keek luēel thīn, ke thukul alēu bī yin ya guēel nē Gadhic ke makām ago yin cōk kuay ye Lōŋ cōk.

Naa lo Gadhic de Makām yin yōk ke yī nōŋ nhom awāc nē kē kēn yin Lōŋ kuany cōk, ke kaa lēu bikkē kee kākē ya looi:

- bī yin wīc ba ukuma cuat piny
- bī naŋ wēt bī ya tāau ke ba ya kuanycōk
- bī yin ya cōk loi kēdēt peei bī yin ya cōk kuany ye Lōŋ kēnnē cōk
- bī yin wīc ba gerē kēdē peei wēn ye makām yōk kē pieth looi.

Yin cī bī ya mac, ka bī yin ya tuōc athōōr ē tōōu de awēēc ku bī yin ya kuum tē kēn yin ye lōŋ kēnnē kuanycōk.

Ku naa kaar bī ye Lōŋ waaric?

Naa kōōr bī Lōŋ nyaai ka waar, ke yin lēu ba raan mac ajuier de Lōŋ kākē ya thiēc ago keek ya waariic cī tēnduŋŋn kōōr yin keek thīn. Naa cī ye raan kēnnē gam, ke ka bī yin ya gāt athōōr nē kē de ye lōŋ cī waarv yic kēnnē. Naa cī raan kēnnē jai, ke ka bikkē ya kōōr ba lōōŋ ya kuanycōk cī tēndeen tō keek thīn.

Naa kōōr bī raan mac ajuier bī naŋ Lōŋ jōt juēk nē kee Lōŋ yic, ke kaa bī ajuier kēnnē ya kuanycōk cī tēn yennē ye kuanycōk thīn wēnthēer.

Ku naa kaar ba madhulum looi nē kē de ye Lōŋ?

Yin lēu ba ya thiōōŋ tēnnē thukulduŋn ago madhulum ya looi nē kē de ye lōŋ kēnnē, nē kē de kee kākē:

- Tē cī jai nē kē de ye Lōŋ cī tāau kēnnē yic tēnnē yin
- Tē cīn raan mac ye ajuier kēnnē thiēc ago naŋ kē wēric nē kē de ye lōŋ kēnnē yic ku cīkkē jai, ku yin kēn piōu miet wēnnē ye wēt cī tak kēnnē yic
- Naa cī raan mac ye ajuier kēnnē ye lōŋ kēnnē waaric ku yin kēn piōu miet wēnnē ye wēt cī tak kēnnē yic
- Naa cī raan mac ye ajuier kēnnē tak ago ye lōŋ kēnnē ciē temkōu, ku yin kēn piōu miet wēnnē ye wēt cī tak kēnnē yic.

Cæeth ye loi alɔŋthiŋ alëu bī nīn kee 28 ya thöl nē luɔɔide yic ëbën, jɔk nē kööl ëtooc yīn athör tēnnē madiir. Ë thaar kënnē ayennē luui ke kɔc nɔŋ adöt agonnē löŋ cīi rōŋ kennē yīn cī tāau ya cɔk bī ya deetic ku jɔl ya wëlkuɔŋn ca keek lueel nē toocduɔŋn de athöric.

Cæeth ye looi alɔŋthiŋ alëu bī Löŋ ya cɔk bī keek ya waariic, bī Löŋ teem köu ka cībë looi ëyadëŋ. Naa cī ye wët kënnē looi, ke yīn bī ya lëk nē Imelic/ka bī yīn ya tuɔc athör nē thanduŋ de thöön ku bennē yīn guiëër ke cī yök nē ajuieër de cæethic ku bī yīn ya kony ago keek deetiic apieth.

Naa kënnē piū miet nē wët cī yök nē cæeth alɔŋthiŋ cī looi yic, ke yīn lëu ba madhulum ya looi tēnnē akut de Victorian Civil and Administrative Tribunal. Yīn lëu ba wël juëc yök nē kë de ye wët kënnē yic tēnnē webthait de Mäktäm de Göt ku piöoc tō [ëtëën](#).

Naa kaar kuɔɔny de wëërë thok/ kuɔɔny de agamlöŋ ka kuɔɔny dët peei?

Naa kɔɔr agamlöŋ, ka raan bī yīn ya gäm kuɔɔny, ke ka lëu ba ya guiëër madir de thukul ago yīn gäm ye kuɔɔnyduɔŋn kɔɔr kënnē.

Naa ye menhdu lɔ nē thukul de akuma yic, ke yīn lëu ba mäktämdiit de wäläya mäktäm de Göt ku Piöoc ya guik cök ago kuɔɔny dīt apei ya yök thīn ëtënnē.

North Eastern Victoria Puun: 1300 333 231 Imel: nevr@education.vic.gov.au	North Western Victoria Puun: 1300 338 691 Imel: nwvr@education.vic.gov.au
South Eastern Victoria Puun: 1300 338 738 Imel: sevr@education.vic.gov.au	South Western Victoria Puun: 1300 333 232 Imel: swvr@education.vic.gov.au

Ku naa kaar wël juëc kök?

Yīn lëu ba ya lɔ nē webthait de Mäktäm de Göt ku Piöoc [ëtëën](#) ago wël juëc lɔ yök thīn ëtëën.